

Kävlinge kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Korsbackaskolan i Kävlinge kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kävlinge kommun att senast den **16 maj 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbete med normer och värden, trygghet och det målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Kävlinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen.

Kävlinge kommun ska vidta följande åtgärder.

Arbete med normer och värden

Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. Arbetet ska nå ut till alla elever på skolan och särskilt beakta de behov som finns på skolan. För att göra detta ska huvudmannen:

- Se till att rektor säkerställer att lärarna som en del i sin undervisning klargör och med eleverna diskuterar det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet samt öppet redovisar och diskuterar skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem. I detta arbete med eleverna är det särskilt viktigt att följande delar av värdegrundsuppdraget ingår: att aktivt motverka alla tendenser till diskriminering på grund av kön, sexuell läggning eller etnisk tillhörighet samt att synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar kan påverka människors möjligheter och begränsa egna livsval och livsvillkor. (1 kap. 4-5 §§ skollagen, 2 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Trygghet och arbete mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet samt att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever vid skolenheten. För att göra detta ska huvudmannen:

- Se till att rektorn tillsammans med personal och elever senast under februari månad 2022 genomför en ny kartläggning av vilka risker för otrygghet och kränkande behandling som finns på skolan, i den mån detta inte redan gjorts. Kartläggningen behöver särskilt ta sikte på förekomsten av grovt och kränkande språkbruk, "skojbråk" samt otrygghet kopplat till enskilda elevers gränsöverskridande beteenden, skolans korridorer och skolans "rökruta". (2 kap. 9-10 §§ skollagen, 5 kap. 3 § skollagen, 6 kap. 5-7 §§ skollagen, 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att rektorn tillsammans med elever och personal analyserar den aktuella kartläggningen och i detta särskilt beaktar enskilda elevers gränsöverskridande beteenden, vuxennärvaro i skolans korridorer samt skolans "rökruta". Huvudmannen ska säkerställa att rektorn därefter ser till att de åtgärder som analysen visar behövs,

för att förebygga och förhindra kränkande behandling och för att skapa en trygg skolmiljö, genomförs. (2 kap. 9-10 §§ skollagen, 5 kap. 3 § skollagen, 6 kap. 5-7 §§ skollagen, 2.8 Rektorns ansvar)

- Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från lärare, övrig personal och elever, under april månad 2022 följer upp och utvärderar de åtgärder som vidtagits för att skapa trygghet samt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. I samband med utvärdering av vidtagna åtgärder ska rektorn också ta ställning till om andra eller ytterligare åtgärder behövs och i förekommande fall besluta om sådana samt se till att dessa genomförs. (2 kap. 9-10 §§ skollagen; 5 kap. 3 § skollagen, 6 kap. 5-8 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Se till att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Anmärkning

Studiero

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Kävlunge kommun en anmärkning avseende brister rörande studiero. Kävlunge kommun ska senast den **16 maj 2022** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av verksamheten i Korsbackaskolan 7-9 i syfte att kontrollera att Kävlunge kommun uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Tillsynen har omfattat områdena *normer och värden, trygghet och studiero* samt *det målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling av elever*. Tillsynen har genomförts genom intervjuer via videolänk med elever, lärare, personal i elevhälsa och trygghetsgrupp och med skolans rektor samt genom granskning av inhämtad dokumentation och statistik.

Skälen för beslut om föreläggande

Arbetet med normer och värden, trygghet och arbetet för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Arbetet med normer och värden

Samtliga elever berättar att det förekommer nedsättande rasistiska, sexistiska och homofoba ord och kommentarer på skolan. Det är enligt eleverna framförallt i korridorerna som denna typ av uttryck används. Elever uppger att ord som "N-ordet", "N-boll" och "hora" används samt uttryck som "fuck you", "lebb" och "jävla bög". Eleverna uppger också att det i vissa grupper har blivit normaliserat att tilltala varandra på ett sådant sätt. De uppger också att det förekommer att elever kommenterar andra elevers utseende om de bryter mot dessa elevers uppfattning om hur man ska vara. Det förekommer också klotter i form av könsorgan, nedsättande rasistiska kommentarer och symboler samt homofoba budskap på skolan, enligt eleverna. Några elever berättar vidare att det finns de elever som utsätts för nedsättande kommentarer på grund av sin sexuella läggning och att vissa elever därför inte är öppna med sin sexuella läggning. Samtidigt uppger flera elever att man kan vara öppet homosexuell, men att det av vissa elever inte är accepterat att ha en viss sexuell läggning, klädstil eller musiksmak. I intervjuer berättar eleverna att lärare säger ifrån när de hör denna typ av nedsättande kommentarer och uttryck. Dock är de flesta elever samstämmiga i bilden att lärare endast tar upp hur man ska bete sig mot varandra på förekommen anledning. En del elever berättar också att de pratar om detta i samband med att trivselenkäten genomförts samt i början av terminen. Eleverna berättar också att de pratar om identitet och sexuell läggning inom ramen för de lektioner där det är en del av ämnet, men att det inte sker några diskussioner utifrån problematiken på skolan. Vidare uppger samtliga elever att det inte bedrivs något förebyggande värdegrundsarbete utifrån denna problematik. Flera elever uppger att de tror att det skulle kunna bli bättre om man pratade om vad vissa uttryck och symboler faktiskt betyder.

Lärare håller med i beskrivningen som eleverna ger om att nedvärderande uttryck normaliserats och uppger att det är en hård jargong på skolan, även om det finns elever som är vänliga mot varandra. Lärarna säger vidare i intervjuer att det framförallt är vissa elever och grupper av elever som har detta beteende och att det företrädesvis utspelar sig i korridorerna. Flera lärare uppger att de säger till när de hör olämpliga kommentarer och uttryck och en del lärare säger att de lyfter ibland frågan i klassen på eget initiativ. Några lärare berättar att de har fått värdegrundsövningar och diskussionsfrågor från kuratorn som de ska genomföra på mentorstiden. Dock säger en del av dessa lärare att lärarna generellt måste bli bättre på att arbeta med dessa övningar samt att skolan bör följa upp det arbetet tydligare. Vidare berättar lärare att det finns ett förväntansdokument som lärarna går igenom med till klassen i början av terminen samt att kuratorn är ute i årskurs 7 och samtalar med eleverna. Lärarna berättar att de har diskuterat situationen kring framförallt språkbruket under studiedagar och i arbetslagen, men att det behöver göras mer kontinuerligt och på ett sätt som leder till några faktiska åtgärder. Det finns inga direktiv om att de ska arbeta med dessa frågor som en integrerad del i undervisningen och lärarna säger att det inte finns något gemensamt aktivt värdegrundsarbete utifrån den problematik med nedvärderande uttryck som finns på skolan. Vidare uppger lärarna att de riktade värdegrundsinsatserna som genomförs i de olika årskurserna inte kan sägas utgå från den problematik som finns på skolan.

Representanter för skolans trygghetsgrupp uppger i intervju att skolan i nuläget inte har något förebyggande värdegrundsarbete. Vidare uppger en representant att trygghetsgruppen startade upp förra läsåret och att gruppen nu går en utbildning för att få stöd i hur de ska lägga upp sitt arbete. Liksom trygghetsgruppen, uppger elevhälsans representanter i intervju att skolan har identifierat att de behöver arbeta med värdegrunden utifrån ett personalperspektiv. De har sett att personalen inte hälsar på varandra och det måste de göra. Elevhälsan uppger att de arbetar med värdegrundsarbetet genom samtal i arbetslagen och att de håller på att starta ett bredare värdegrundsarbete genom att vara ute mer och skapa relationer. Samtidigt uppger elevhälsan att de inte är delaktiga i att driva något värdegrundsarbete utifrån problematiken med nedsättande uttryck, utan att det är trygghetsgruppens ansvar att organisera det gemensamma värdegrundsarbetet. Samtliga representanter i elevhälsan uppger att det värdegrundsarbete som bedrivs inte är tillräckligt utifrån den problematik som skolan har, men att de måste börja arbeta med personalen och att de har ett stort arbete framför sig.

Rektorn uppger att skolan gjort ett omtag gällande värdegrundsarbetet och att de har initierat ett nytt arbetssätt. De har något på gång, men de är inte i mål än. Skolan har involverat elevrådet, tillsatt en trygghetsgrupp samt infört värdegrundsarbete i vardagen. Vidare uppger rektorn att de på skolan arbetar med språkbruket utifrån den åtgärd som finns i skolans plan mot kränkande behandling, men att detta inte görs i tillräcklig omfattning. Rektorn säger att fredagens mentorstid är vikta till att bland annat prata om normer och värden. De värdegrundsuppgifter som mentorerna ska ta upp för diskussion i klasserna tas fram utifrån aktuell problematik på skolan och går igenom i arbetslagen dagen innan. Om detta därefter faktiskt diskuteras i klassen redovisas inte till rektorn. Gällande sådant som klottrats och ritats i skolan uppger rektorn att detta inträffat vid enstaka tillfällen och att skolan då agerat snabbt.

Trygghet

Eleverna uppger att de överlag är trygga på skolan, men att det finns elever som inte är trygga. Eleverna säger att de elever som inte är trygga är de elever som exempelvis har en annan sexuell läggning, eller de som är rädda för att få nedsättande kommentarer. Eleverna uppger också att det är specifika elever på skolan som gör att man inte är trygg. Flickor i årskurs 9 uppger att de inte vill gå själva i korridorerna då de är rädda för att få nedsättande kommentarer riktade mot sig. Vidare ger eleverna exempel på nedsättande kommentarer som ropats efter tjejer som gått ensamma i korridoren och att flickorna helst vill att en kille följer med dem. Det framkommer också i elevintervjuerna att det finns en plats på skolan, vid en av ingångarna, där elever står och röker öppet, både på rasten och i början på skoldagen. Elever berättar att det också händer att äldre elever, som inte längre går kvar på skolan, kommer dit och röker. Eleverna säger att det känns obehagligt att vara där och att de helst inte vill gå förbi. Eleverna säger att lärarna vet om detta, men att de inte gör något åt det. De åtgärder som skolan har uppgett att de vidtar för att skapa trygghet är inte tillräckliga enligt eleverna. Några elever berättar att den elevkoordinator som anställts för att skapa trygghet hela tiden rör sig i korridorerna, medan andra elever uppger att elevkoordinatören deltar mycket på deras lektioner med specifika elever och därför inte är i korridorerna så mycket. Eleverna uppger att de kameror som skolan satt upp inte ger effekt då de inte fångar ljud och då eleverna placerar sig utanför kameravinklarna.

Lärare instämmer i elevernas bild av att det finns elever på skolan som inte är trygga samt att detta är kopplat till en mindre grupp normbrytande elever. Lärare uppger också att de upplever att dessa elever tillåts skapa otrygghet genom sina handlingar. Lärare säger vidare att de inte lyckas stötta dessa elever tillräckligt och att de därför skapar otrygghet. Dessa elever arbetar enligt lärarna i en särskild grupp tillsammans med varandra, vilket blir kontraproduktivt. Denna

grupp är också placerad på en liten yta, centralt i skolan där många elever passerar. Lärare säger att skolan istället skulle behöva arbeta med dessa elever så att de fungerar i skolmiljön. Lärare uppger vidare att det framförallt är i korridorerna och omklädningsrummen som elever inte är trygga och att lärarna inte kan röra sig ute i skolans utrymmen i den omfattning som de hade önskat och som det är tänkt. Lärarna är ute på så kallat rastmingel enligt ett schema och det är tänkt att de ska röra sig i skolans utrymmen även på andra tider, men lärarna uppger att de inte hinner med det. Lärarna känner vidare till att det finns en plats på skolan där elever står och röker. Lärare uppger att alla kollegor som arbetar nära platsen säger till eleverna som röker, men att personalen inte kan vara där i den uträkning som de hade önskat. Vidare ignorerar vissa elever tillsägelse från skolpersonal och ibland hör skolpersonal av sig till vårdnadshavare, men det ger inte alltid effekt. De åtgärder som genomförs för att skapa trygghet är inte tillräckliga, enligt lärarna. Flera lärare säger också att det behövs fler lärare i korridorerna, även om några lärare säger att det gett en lugnande effekt att elevkoordinatör anställts. Lärarna instämmer i elevernas utsagor kring att kamerorna inte fångar den del av problematiken som exempelvis rör verbala och tysta kränkningar.

Representanter för trygghetsgruppen uppger att de genomför en trivselenkät för att bland annat kartlägga elevernas otrygghet på skolan. Den senaste enkäten visar att tryggheten för eleverna ökat sedan föregående mätning från vårterminen 2021. Svaren på enkäten diskuteras i klassrummet med mentorerna och syftet är att på det sättet få en fördjupad kartläggning. Diskussion kring svaren på enkäten har också förts med elevrådet. Vidare uppger representant för trygghetsgruppen att de har pratat med elevrådet om att göra trygghetsvandringar för att kunna ringa in var på skolan eleverna känner sig otrygga. De har inte haft några trygghetsvandringar som underlag för de insatser som genomförs nu. Efter att trygghetsgruppen gått igenom de kränkingsanmälningar som inkommit, har skolan satt in en åtgärd i form av rastmingel under vissa tidpunkter och på vissa platser på skolan. Trygghetsgruppens representanter uppger vidare att andra insatser som genomförs för att öka tryggheten är att personalen försöker vara ute och skapa relationer till eleverna och att skolan har anställt en elevkoordinator. Representant från trygghetsgruppen uppger att de ännu inte utvärderat om detta förbättrat tryggheten, men att de upplever att insatserna har lett till att färre antal elever skolkar från lektioner och ändå uppehåller sig i skolbyggnaden, vilket ökat tryggheten.

Även elevhälsan uppger i intervjuer att de har en grupp elever på skolan som utmärker sig och skapar otrygghet samt att skolan arbetar aktivt med dessa elever. Skolan planerar klassammansättningar på ett sätt så att de ska kunna ge dessa elever rätt stöd i skolmiljön och på så sätt öka tryggheten för samtliga elever. Elevhälsan säger dock att de åtgärder som genomförs för att skapa trygghet inte är tillräckliga. De uppger att det framförallt är i korridorerna som det är otryggt, att det är mindre personal ute i korridorerna nu än förra läsåret. De säger vidare att skolan därför har anställt en elevkoordinator, men att hen just nu är kopplad till en enskild elev och därmed inte ute så mycket i korridorerna. De uppger att de behöver ökad vuxennärvaro och arbeta mer aktivt med värdegrundsfrågor och respekt. Gällande de elever som öppet står och röker på "röksidan" uppger elevhälsan att de arbetar kontinuerligt med tillsägelse, kontakt med vårdnadshavare samt program för att få eleverna att sluta röka. Elevhälsan uppger att placeringen där eleverna röker hindrar andra elever att röra sig fritt samt från att nå skolans multiarena. Slutligen uppger elevhälsan att ett problem är att en liten del av lärarna inte vill gå och säga till eleverna som står och röker då de själva är rädda för eleverna.

I intervju med rektorn uppger hen att hen inte känner till att elever är otrygga i just korridorerna. Skåpen är däremot en plats som identifierats som otrygg, varför man vidtagit åtgärder genom att flytta skåpen, ändra schemalaggen samt sätta upp fler kameror.

Rektorn uppger också att en elevkoordinator anställts och att skolan nu arbetar relationsskapande, framförallt personalen emellan, samt att det lärarna lär sig under tiden ska appliceras i klassrummen. Däremot säger rektorn att de under den senaste tiden har önskat att fler ur personalen befinner sig i skolans utrymmen och att de åtgärder som vidtas för att skapa trygghet inte är tillräckliga. Rektorn uppger också att detta hör ihop med skolans omtag med värdegrundsarbetet och trygghetsgruppen och att man nu även försöker involvera elever i större uträkning i detta arbete. Avseende problematiken att några i skolpersonalen är rädda för elever på skolan uppger rektorn att de arbetat med lågaffektivt bemötande, men att det gäller ett fåtal i personalen. Rektorn uppger slutligen också att skolpersonal säger till eleverna som röker på skolgården, ringer föräldrar och att de i vissa fall även varit i kontakt med sociala myndigheter, men att de får titta vidare på detta problem om eleverna upplever att det skapar mycket otrygghet.

Målinriktat arbete mot kränkande behandling

Eleverna uppger i intervjuer att det inte bedrivs något arbete för att förhindra kränkningar på skolan. Eleverna uppger dock att lärare säger ifrån om de hör eller ser kränkningar och att de ibland ringer till vårdnadshavarna eller lyfter det till skolledningen. Det förekommer enligt eleverna framförallt verbala, men även fysiska, kränkningar på skolan. Eleverna uppger att dessa ofta sker på skoj, men att några förebyggande samtal kring detta inte sker på varken lektioner eller mentorstid. Det förekommer inte heller samtal kring vad som är en kränkning och hur ett skämt kan uppfattas av någon annan, förutom när man går igenom svaren från skolans trivselenkät. Om det diskuteras på lektionstid eller mentorstid är det enligt eleverna på förekommen anledning och i undantagsfall på vissa lärares egna initiativ. Några elever uppger att de har pratat om skolans plan mot kränkande behandling i början av årskurs 7. Eleverna uppger också att de inte alltid berättar om kränkningar för skolpersonal på grund av att det kan vändas emot dem eller för att de är rädda att situationen ska förvärras. Samtliga elever tycker att skolan behöver prata mer med eleverna kring hur man förebygger kränkningar.

Lärarna säger att det förekommer både verbala och fysiska kränkningar på skolan. Vidare uppger lärarna att det inte sker något arbete för att förebygga kränkande behandling. Det finns enligt lärare inte något systematiskt arbete för att förebygga kränkningar utifrån de behov som finns på skolan. Några lärare berättar dock att de i början av terminen går igenom det förväntansdokumentet som skolan har samt att de får material att ta upp diskussioner utifrån på mentorstiden några gånger per termin. Dock säger lärarna också att denna metod inte är idealisk och inte heller når alla elever och framförallt inte de elever som utsätter andra för kränkningar. Lärare i en grupp säger att de anmäler kränkningar och att det är tydligt vad som ska anmälas. Andra lärare säger att systemet som de ska anmäla i är krångligt, att det är tidskrävande och att de inte får återkoppling kring varför utredningar kring anmälningar läggs ner, vilket bidrar till att lärare inte alltid anmäler. Ytterligare andra lärare säger att det inte finns några direktiv om vad som ska anmälas, men att lärarna anmäler sådant de tycker är tillräckligt grovt. Vidare uppger några lärare att tekniska bekymmer att hitta verktyget gör att alla lärare inte anmäler.

Representanter från trygghetsgruppen uppger att de inte är involverade i arbetet med att upprätta planen mot kränkande behandling, utan att det är elevhälsan och rektorn som tagit fram den plan som skolan har nu. De uppger vidare att det inte pågår något systematiskt arbete för att förebygga kränkande behandling på skolan nu. De uppger också att anmälningar om kränkande behandling går till rektorn och att trygghetsgruppen är inkopplad i vissa ärenden.

Elevhälsan uppger att de inte är särskilt involverade i arbetet mot kränkande behandling. Elevhälsan säger att det är trygghetsgruppen som arbetar med planen mot kränkande behandling och att planen har varit samma i några år, men att den har reviderats. Åtgärden med språkbruket, som anges i planen, arbetade skolan med under föregående läsår och elevhälsan uppger att det nog inte finns några konkreta åtgärder kopplade till identifierade behov på skolan detta läsår. Elevhälsan säger att det finns uppgifter för mentorerna att ta upp med klassen, som till exempel kränkningar på nätet, men de är osäkra på hur rektorn säkerställer att detta arbete genomförs. Avseende kränkingsanmälningar instämmer elevhälsan i lärarnas utsagor om att det är tekniska svårigheter med att göra en anmälan samt att det tar tid från lärarna. Däremot uppger elevhälsan att de under de träffar de har med hela arbetslagen två gånger per terminen går igenom rutinerna för att anmäla kränkande behandling, men att alla lärare inte visar intresse. En representant i elevhälsan uppger att lärare, såvitt hen kan se endast anmäler fysiska kränkningar, medan en annan representant uppger att även verbala kränkningar anmäls, men att hen tror att det sker fler antal kränkningar än de som anmäls.

I intervju med rektorn presenteras svaren som framkommit i andra intervjuer kring att det inte förekommer något förebyggande arbete mot kränkande behandling. Rektorn uppger att denna typ av samtal ska ske under fredagarnas mentorstid, men att detta inte behöver redovisas. Rektorn uppger dock att hen inte har gett direktiv till lärarna att lyfta planen mot kränkande behandling regelbundet, utan endast några gånger per termin. Vidare berättat rektorn att planen togs fram för några år sedan och att den därefter har reviderats, men att eleverna nog inte har varit med i revideringen. Revideringen har framförallt gjorts av elevhälsan och trygghetsgruppen. Rektorn uppger vidare att åtgärderna i planen har funnits med i planen tidigare, men att man sett ett fortsatt behov av dessa åtgärder. Inför revideringen såg skolan över otrygga platser och trygghetsenkäten är en del i det arbetet. Resultatet används i framtagandet av likabehandlingsplanen. Dock uppger rektorn att utformandet av skolans enkät ska ses över. Det genomförs även skyddsronde en gång per år, då elever är med, och det som framkom då var bland annat att det förekom kränkningar vid elevernas skåp. Skolan vidtog därför åtgärder i form av att de flyttade skåpen och satte upp fler kameror. Åtgärderna har hjälpt enligt rektorn, även om kamerorna inte fångar upp ljud. Verbala kränkningar kan därför inte spelas in. På fråga om rektorn anser att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling utifrån de behov som finns på skolan uppger rektorn att det kan bli bättre, men att intentionerna finns samt att arbetet förbättrats sedan tidigare. Dock uppger rektorn att det inte förekommer något systematiskt arbete kring den typ av skojbråk som förekommer på skolan och inte heller kring samtal om vad som är en kränkning. Rektorn uppger vidare gällande rutinerna för att anmäla kränkande behandling att de direktiv som går ut till lärarna är att allt som de inte känner är okej ska anmälas och alla former av kränkningar ska anmälas. Rektorn uppger att hen inte får höra från elever eller vårdnadshavare att kränkningar har skett utan att rektorn redan fått in en anmälan kring händelsen. Rektorn uppger att hen därigenom säkerställer att lärare anmäler det som ska anmälas.

Rättslig reglering

Enligt skollagen 1 kap. 4 § ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Av läroplanen för grundskolan del 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande samt 2.8 Rektorns ansvar, framgår att var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. Skolan ska främja förståelse för andra

människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande. Vidare ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Lärare ska klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet, och uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av bland annat trygghet.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Av 6 kap 7 § skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska huvudmannen också se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid Korsbackaskolan inte bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete utifrån den problematik som finns på skolan. Skolinspektionens utredning visar att det förekommer nedsättande rasistiska, sexistiska och homofoba uttryck på skolan och att det hårda språkbruket enligt elever och skolpersonal har blivit normaliserat. Även om vissa åtgärder är planerade och till viss del påbörjade visar utredningen att det vid skolan, trots vetskap om det språkbruk som används, inte bedrivs något gemensamt förebyggande värdegrundsarbete med utgångspunkt i denna problematik och som kommer alla elever till del som en integrerad del i undervisningen i alla ämnen.

Skolinspektionen bedömer vidare att eleverna på Korsbackaskolan inte tillförsäkras en miljö som präglas av trygghet. Av intervjuer framkommer att det finns elever som inte är trygga på skolan och att det framförallt är korridorerna samt den del av skolan där elever står och röker som eleverna upplever är otrygga platser. Även om vissa åtgärder har satts in för att säkerställa tryggheten, visar utredningen dels att dessa åtgärder inte genomförs i den utsträckning det var tänkt, dels att åtgärderna inte är tillräckliga för att skapa trygghet utifrån de behov som skolan har.

Skolinspektionen bedömer även att Korsbackaskolan inte bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Utredningen visar att skolan inte har något aktivt arbete för att förebygga kränkande behandling och att det inte genomförs några systematiska åtgärder för att förhindra kränkningar utifrån de behov som finns på skolan.

Skolinspektionen bedömer slutligen att alla händelser som av elever kan upplevas som kränkande behandling inte anmäls till rektorn. Även om rektorn uppger att lärare fått direktiv om att alla former av kränkningar ska anmälas, visar intervjuer med lärare att det finns lärare som upplever att de inte har fått sådana direktiv och att de endast anmäler i de fall de bedömer att handlingen är tillräckligt grov samt att lärare upplever att systemet de ska anmäla i är krångligt och tidskrävande, vilket medför att de inte alltid anmäler.

Skolinspektionen vill påpeka att en förutsättning för att skapa trygghet, förebygga och förhindra kränkande behandling och för att kunna sätta in lämpliga åtgärder utifrån de behov som finns på skolan, är att det görs en ingående kartläggning av i vilka fall, när och var det sker kränkande behandling på skolan och att elever involveras i det arbetet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Korsbackaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Kävlinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Skälen för beslut om anmärkning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framkommer att studieron för de flesta elever är god på skolan och att eleverna kan koncentrera sig på sina lektioner. Dock berättar elever att det på vissa lektioner och i vissa klasser är en mycket hög ljudnivå och att det då inte går att fokusera. Vidare berättar de att elever i dessa klasser eller på dessa lektioner stör arbetsron genom att till exempel göra "djur-ljud", spela hög musik eller datorspel med ljudet på samt prata så att de som vill koncentrera sig på skolarbetet blir störda. Elever uppger att det på de lektionerna som är stökiga går bort lektionstid för att skapa studiero. Eleverna säger också att lärarna säger ifrån, men att det inte är tillräckligt för att få studiero. Eleverna uppger också att vissa lektioner har avbrutits eller avslutats tidigare för att de varit stökiga. Elever berättar vidare att läraren ibland måste gå och hämta en annan lärare för att få hjälp med studieron och att det då hänt att läraren blir utelåst från klassrummet av elever. Även om läraren har fått förstärkning av en annan lärare så förbättras inte alltid studieron. Elever uppger slutligen att det händer att andra elever knackar på och ibland öppnar dörren och kommer in i klassrummet när de har lektion.

En del lärare uppger att det generellt sett är bra studiero på skolan, men lärare säger också att det inte är studiero på alla lektioner eller i alla klasser samt att de insatser som görs inte är tillräckliga. Vissa lärare säger att de har förutsättningar att upprätthålla studiero. Lärarna uppger att det vid uppstart av lektionen kan vara rörigt, men känner inte igen det som eleverna beskriver med att lektioner avslutas tidigare på grund av studieoro. Ofta grundar problemen med studiero sig i att elever inte får sina stödbehov tillgodosedda, enligt lärarna. Vidare berättar lärarna att de får kämpa mycket för att få stöd från elevhälsan kring arbetet med dessa elever. I vissa klasser har man satt in en lärarresurs, vilket i vissa fall har förbättrat situationen. Lärarna säger också, precis som eleverna, att det händer att studieron störs av andra elever som befinner sig i korridoren och knackar på dörrarna under lektionstid. Lärarna

berättar vidare att skolmiljön inte alltid är anpassad för elevsammansättningen med större klasser och att sådant skapar studieoro.

Elevhälsan uppger att i de fall det inte är studiero på lektioner beror det på att elever inte vet vad de ska göra eller inte förstår instruktioner. De uppger att lärare tycker att det är svårt när det krävs att undervisningen läggs på olika nivåer och där har elevhälsan kopplats in. Elevhälsan säger att deras insatser hjälper lärarna på individbasis och att de lärare som vill ha hjälp tar emot hjälp. På fråga om de insatser som görs för att upprätthålla studiero i klasserna är tillräckliga svarar en representant för elevhälsan att de nästan är det, men att de behöver arbeta mer med lärarna i klassrummen. Samtidigt svarar en annan representant att skolan har en bit kvar för att nå studiero. Vidare uppger elevhälsan att bristen på grupprum försvårar möjligheten att upprätthålla studiero.

Rektorn uppger i intervjun att det överlag är studiero på lektionerna, men att de har riktat insatser mot en klass och att de generellt behöver arbeta mer med relationer, stöd och anpassningar samt ledarskap i klassrummet. Rektorn uppger att hen känner till beskrivningen om att elever knackar på dörrar till andra klassrum. Rektorn säger däremot att de elever som skapar oro på en lektion inte gör det på en annan lektion och att problematiken därför bottnar i vilken relation eleven har till läraren samt vilket stöd eleven får på lektionen. Rektorn uppger att de behöver se över vad som saknas i de klasser och för de elever där det är studieoro på lektionerna. Kanske behöver arbete med stöd i klasserna förbättras, kanske behövs det fler specialpedagoger. Rektorn uppger även att en orsak till studieoro är bristen på plats, grupprum och resurser på skolan.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av bland annat studiero.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever på Korsbackaskolan tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Även om många elever har studiero på sina lektioner, visar utredningen att det i några klasser och på vissa lektioner inte är studiero, vilket kan leda till att elever inte alltid kan koncentrera sig på sitt skolarbete under lektionstid. Utredningen visar vidare att bristerna i studieron till stor del grundar sig i arbetet med att ge elever rätt stödinsatser inte fungerar fullt ut. Även om vissa riktade insatser har genomförts under höstterminen och delvis förbättrat situationen visar utredningen att de insatser som genomförs på skolan inte är tillräckliga för att skapa studiero i samtliga de klasser och på samtliga de lektioner där behov av insatser finns.

Motivering till anmärkning som ingripande

Skolinspektionen bedömer att det förhållandet att alla elever inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero är en brist. Mot bakgrund av att utredningen visar att skolan är medvetna om problemet, att vissa riktade åtgärder redan vidtas för att förbättra studieron i någon klass och att studieron i övrigt överlag är god på skolan konstaterar Skolinspektionen att bristen är mindre allvarlig och tilldelar därför Kävlings kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Kerstin Martinsson. Utredaren Eleonore Linden har varit föredragande i ärendet. I den slutliga handläggningen av ärendet har även utredaren Viveka Berglund medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Korsbackaskolan

Fakta om Korsbackaskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kävlinge kommun under 9-11 november 2021. Korsbackaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 9 november 2021 och den 11 november 2021.

Korsbackaskolan är en högstadieskola som ligger centralt i Kävlinge kommun. Skolan har 23 klasser fördelade på årskurs 7-9 med totalt 603 elever. Korsbackaskolan har ett samarbete med Malmö fotbollsförening.

Måluppfyllelse

Enligt nationell statistik nådde 87,4 procent av eleverna i årskurs 9 behörighet till minst studier på yrkesprogram i gymnasieskolan i samband med betygssättningen våren 2021. Samma statistik visar att 77,6 procent av eleverna nådde minst betyget godkänt i samtliga ämnen. Genomsnittligt meritvärde för eleverna i årskurs 9 var 227,5.

Skolenkäten genomfördes på skolan våren 2021 och mäter värden på en skala från 1-10, där 10 är ett värde på högt upplevd trygghet. Värdet för tryggheten i årskurs 9 på Korsbackaskolan är lägre (6,9) än snittet för riket (7,7). Detta gäller både avseende flickor (6,5 jämfört med rikets 7,6) och pojkar (7,2 jämfört med rikets 8,0) i årskurs 9. I relation till tidigare mätningar är värdet för elevernas skattade trygghet en försämring.